

Lukuvuosimaksujen perusteet EU/ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille

Kunnanhallitus 10.08.2026 § 137
177/02.05.00.00/2026

Valmistelija

Yläkoulun ja lukion rehtori Janne Rytönen Kenttätie 1, 79700 Heinävesi,
gsm 040 7603 855, email: janne.rytonen@edu.heinavesi.fi

Laki lukiolain muuttamisesta (1363/2025) muuttaa lukiolain (714/2018) 34 a §:ää niin, että koulutuksen järjestäjän on perittävä lukuvuosimaksu kolmannen maan kansalaiselta. Kolmannen maan kansalaisella tarkoitetaan muun maan kuin Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaista. Velvoite koskee 1.8.2026 tai sen jälkeen opintonsa aloittavia opiskelijoita.

Tätä säädöstä sovelletaan sellaisiin lukiokoulutukseen hyväksyttyihin opiskelijoihin, jotka hakevat oleskelulupaa opiskelun perusteella tai oleskelevat maassa opiskelun perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla. Lukuvuosimaksun suuruus on vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta, joka on 8 953,47 € vuonna 2026. Jos koulutuksen järjestäjän yksikköhinta on alempi kuin tämä keskihinta, lukuvuosimaksun suuruus on vähintään koulutuksen järjestäjän yksikköhinnan suuruinen. Yhtä tai useampaa oppiainetta suorittamaan otetuilta opiskelijoilta perittävän maksun määrä opintopistettä kohden on keskimääräinen yksikköhinta tai sitä alempi järjestäjäkohtainen yksikköhinta jaettuna luvulla 30.

Maksuvelvollisuus ei koske niitä opiskelijoita, joilla on EU-oikeuteen perustuva oleskeluoikeus tai muu lainsäädännössä määritelty vapauttava peruste, joita ovat tilauskoulutukseen osallistuminen ja tilapäinen korkeintaan vuoden mittainen oleskelulupa vaihto-opiskeluohjelmaan osallistumiseen. Maksuvelvollisuutta ei sovelleta myöskään tilapäistä suojelua saaviin henkilöihin, kuten ukrainalaisiin, eikä kansainvälisen suojelun piirissä oleviin henkilöihin.

Lainsäädännön mukaan lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista, vaan koulutuksen järjestäjän on perittävä lukuvuosimaksu maksun piiriin kuuluvilta opiskelijoilta. Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle. Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle. Etäopetuksessa lukiokoulutukseen osallistuminen ei muodosta poikkeusta lukuvuosimaksujen soveltamiseen.

Niistä opiskelijoista, jotka ovat velvollisia maksamaan lukuvuosimaksun, ei makseta koulutuksen järjestäjälle valtionosuusrahoitusta. Lukuvuosimaksujen on perustuttava koulutuksen järjestämisestä koituviin kustannuksiin, eikä näiden keräämisen tarkoituksena ole tuottaa voittoa koulutuksen järjestäjälle.

Niin ikään 1.8.2026 voimaan tulevan lukiolain 35 §:n mukaan opintososiaaliset edut, kuten maksuton ateria ja oppivelvollisuuslain 17 §:n mukainen maksuttomuus opiskelumateriaalien ja -tarvikkeiden osalta eivät sisälly lukuvuosimaksuun. Koulutuksen järjestäjä voi kuitenkin päätöksellään tarjota lukuvuosimaksuvelvollisille opiskelijoille kyseiset opintososiaaliset edut maksutta. Asumiseen liittyvät kustannukset eivät sisälly opintososiaaliin etuihin.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia toimintaperiaatteet, joita noudatetaan maksujen palauttamisessa ja hyvityksissä esimerkiksi niissä tilanteissa, joissa opiskelijan opinnot keskeytyvät tai opiskelija eroaa oppilaitoksesta. Lukuvuosimaksujen perinnässä sekä mahdollisissa palautus- ja hyvitystilanteissa tulee noudattaa tasapuolisuutta opiskelijoita kohtaan. Opiskelijalta jo perittyä lukuvuosimaksua ei ole mahdollista korottaa taannehtivasti.

Heinäveden lukioon ei ole hakenut lukiolain 34 a §:n mukaisia opiskelijoita. Ensimmäisen vuosiluokan opiskelun alkaessa on silti päätettävä maksun suuruus ja tätä koskevat periaatteet. Lain mukaan maksu on määritettävä, ja opiskelemaan hakeutuvalle on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä koko opintojen osalta. Heinäveden lukiokoulutuksen yksikköhinta vuodelle 2026 on 18 976,49 €. Lukuvuosimaksuksi esitetään 15 000 €.

Vs. yläkoulun ja lukion rehtori Janne Rytönen on kutsuttu kokoukseen kuultavaksi asian osalta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

- 1) Heinäveden lukiossa otetaan käyttöön 1.8.2026 ja sen jälkeen opintonsa aloittaville kolmansien maiden kansalaisille lukuvuosimaksu, joka on 15 000 €,
- 2) maksua sovelletaan niihin kolmansien maiden kansalaisiin, joilla ei ole laissa säädettyä maksuvapautusperustetta,
- 3) lukuvuosimaksu tulee suorittaa lukuvuosittain ennen opintojen aloittamista,
- 4) koulutuksen järjestäjä hyvittää tai palauttaa jäljellä olevan lukuvuosimaksun tilanteessa, jossa opiskelu keskeytyy perustellusta syystä tai opiskelijan oleskeluluvan peruste muuttuu siten, että opiskelijalla ei enää ole velvollisuutta maksaa lukuvuosimaksua, ja että
- 5) Heinäveden kunta tarjoaa lukuvuosimaksuvelvollisille, oppivelvollisiin rinnastettaville opiskelijoille maksuttoman aterian ja muut opintososiaaliset edut lukiolain 35 §:n ja oppivelvollisuuslain 17 §:n mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Yläkoulun ja lukion rehtori Janne Rytönen oli kokouksessa kuultavana tämän asian osalta.